

Светлана Малёна. Допинг-контроль и его организационно-правовые основы. В статье дается рассмотрение организационно-правовых аспектов использования допинга, который является самым распространенным правонарушением в области спорта. Проблема допинга – одна из центральных в международном спортивном движении. Возникновение этой проблемы приводит к коммерциализации спорта. Раскрыты правовые и организационные условия осуществления антидопингового контроля в Украине, участия соответствующих учреждений и организаций в профилактике предупреждении применение и распространение допинга в спорте. Нормы допингового контроля требуют на сегодняшний день унификации документов по данной тематике, антидопинговых правил международных спортивных организации, которые принимаются внутри государственной структуры, а также национальными федерациями разных стран. Это даст возможность людям во многих странах мира познакомиться с ними для того, чтобы органы государственной власти и спортивное движение могли продолжать свою деятельность с целью искоренения допинга в спорте.

Ключевые слова: запрещенные препараты, допинг-контроль, правовое регулирование.

Svetlana Malona. Doping-Control and it Organizational-Legal Fundamentals. This article is the overview of organizational and legal aspects of doping which is the most common offense of law in the sports world. The problem of doping is one of key problems in the international sports movement. Emergence of this problem leads to commercialization of sport. The article reveals legal and organizational conditions of doping control in Ukraine, participation of relevant institutions and organizations in the prevention, prevention of usage and distribution of doping in sport. The rules require unification of documents on this subject: anti-doping rules of international sports organizations, taken within state structures and national federations around the world. This will let people all around the world to study the documents so that authorities and sports movement could continue their work of eradicating doping from sport.

Key words: banned drugs, doping control, law regulation.

УДК 372.879.6

Сергій Мединський

Діяльність американського альянсу здоров'я, фізкультурної освіти, рекреації й танців крізь призму часу

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (м. Чернівці)

Постановка наукової проблеми та її значення. Актуальною проблемою сучасного суспільства є питання здорового способу життя та фізкультурно-спортивної освіти громадян. Проблема формування здорового способу життя давно усвідомлена на державному рівні, але, попри це, не спостерігається вагомого впливу суспільно-громадських організацій, які б визначили стратегію розвитку масової фізичної культури.

У сучасній системі освіти сьогодні відбуваються значні зміни, а на законодавчому рівні запропоновано нововведення, які мають змістити акценти в освіті на контроль за її якістю та надати всій системі прозорості й об'єктивності.

При цьому важливо створити нову законодавчу базу, яка повинна унеможливити директивне втручання в діяльність освітніх організацій і сформувати легітимний простір їх функціонування через систему відповідних норм і правил.

Аналіз останніх досліджень і публікацій із цієї проблеми. В Україні суспільні організації сфери фізичної культури й спорту відповідають так званому демократичному типу, що характеризується дуже активною роллю державної влади в регулюванні цієї сфери. Центральні органи виконавчої влади у сфері фізичної культури та спорту мають чітко визначені функції й повноваження щодо управління суспільними процесами. У державі розробляється, приймається та діє відповідне законодавство й нормативні документи, громадський та приватний сектори недостатньо впливають на здійснення державної політики у сфері фізичної культури й спорту [2, 107].

Зокрема, у Законі України “Про фізичну культуру і спорт” фізичну культуру визначено як “діяльність суб'єктів сфери фізичної культури і спорту, спрямовану на забезпечення рухової активності

людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя” [1, 4.]

Крім того, у Законі визначено основні права громадян у сфері фізичної культури, що забезпечуються через доступність занять фізичною культурою, створення закладів фізичної культури й спорту, об'єднання громадян у громадські організації фізкультурно-спортивної спрямованості. Проте зазначені громадські організації не мають жодних форм контролю за якістю надаваних послуг громадянам, їхня діяльність обмежується лише формальними показниками.

На противагу Україні, у сфері надання фізкультурно-оздоровчих послуг населенню США вагомий вплив мають саме громадські організації, тому завданням нашого дослідження було вивчення передового досвіду громадських організацій США, зокрема Американського альянсу здоров'я, фізкультурної освіти, рекреації та танців (American Alliance for Health, Physical Education, Recreation and Dance), значення та форм контролю за якістю надаваних послуг.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Американський альянс охорони здоров'я, фізкультурної освіти, рекреації і танців (ААЗФОРТ) є єдиною добровільною професійною організацією у світі, яка об'єднує як учителів та управлінців, так і студентів та практикантів. Своїм членам вона надає можливість професійного розвитку й покращення навичок, а також заохочує здорову професійну практику [5].

ААЗФОРТ є союзом п'яти національних асоціацій, шести географічних районних асоціацій та дослідницького консорціуму. До районних асоціацій належать *центральна* (Колорадо, Айова, Канзас, Міннесота, Міссурі, Небраска, Північна Дакота, Південна Дакота, Вайомінг), *східна* (Коннектикут, Делавер, федеральний округ Колумбія, Мейн, Меріленд, Массачусетс, Нью-Гемпшир, Нью-Джерсі, Нью-Йорк, Пенсильванія, Пуерто-Ріко, Роуд-Айленд, Вермонт, Віргінські острови), *південно-західна* (Арізона, Каліфорнія, Гуам, Гаваї, Невада, Нью-Мехіко, Юта), *північно-західна* (Аляска, Айдахо, Монтана, Орегон, Вашингтон), *середній захід* (Іллінойс, Індіана, Мічіган, Огайо, Західна Вірджинія, Вісконсін) та *південна* (Алабама, Арканзас, Флорида, Джорджія, Кентукі, Луїзіана, Міссісіпі, Північна Кароліна, Оклахома, Південна Кароліна, Теннессі, Техас, Вірджинія). Кожний округ обирає своїх членів правління, уключаючи представника в національній раді директорів. Існує п'ятдесят три асоціації в різних штатах, уключаючи Пуерто-Ріко, Гуам та федеральний округ Колумбію [4].

Основні засади, принципи й напрями діяльності ААНPERD визначають 15 членів ради керівників. Сама ж рада складається із виконавчого комітету, який нараховує три члена (президент, віцепрезидент, голова виконавчого комітету), п'ять представників від національних організацій, шість представників від регіональних представників асоціацій та одного представника від структури досліджень. Голова виконавчого комітету за службовим становищем участі в голосуванні не бере.

П'ять національних асоціацій США фізкультурно-спортивної спрямованості об'єднали свою діяльність у рамках Американського альянсу здоров'я, фізкультурної освіти, рекреації і танцю (ААЗФОРТ). Кожна з них представляє свою сферу інтересів:

1) American Association for Health Education (Американська асоціація здоров'я в освіті) допомагає професіоналам у галузі охорони здоров'я просувати нововведення щодо здорового способу життя в освіту;

2) American Association for Physical activity and Recreation (Американська асоціація фізичної активності та рекреації) підтримує професійні практичні курси відновлення фізичного стану, педагогів і студентів через створення креативних методик та прийомів;

3) National Association for Girls and women in sport (Національна асоціація дівчат і жінок у спорті) – сприяє поширенню ідей гендерної рівності й участі жінок у спортивних змаганнях;

4) National Association for Sport and Physical Education (Національна асоціація спорту й фізкультурної освіти) – просуває професійні практичні курси в різних видах спорту і фізичної діяльності шляхом дослідження та поширення інформації;

5) National Dance Association (Національна асоціація танців) виступає за здорові професійні практичні курси в танцювальному освіту [2, 214].

Члени п'яти асоціацій ААЗФОРТ, які також зацікавлені в дослідженнях, можуть приєднатися до Дослідницького консорціуму, який забезпечує підтримку союзних досліджень.

Історія союзу тісно пов'язана із розвитком фізичної освіти як частини навчального плану для шкіл і коледжів у Сполучених Штатах Америки. У 1885 р. Вільям Гілберт Андерсен (William Gilbert Anderson), тренер фітнесу з Брукліна, Нью-Йорк, запросив групу тренерів із гімнастики зібратися та

обговорити їхню професію; ця група пізніше стала Американською Асоціацією просування фізкультурної освіти. У 1893 р. організація вперше налагодила контакт з Національною освітньою асоціацією (НОА), коли остання проспонсорувала Міжнародний з'їзд на тему освіти та включила фізкультурну освіту й гігієну як навчальну дисципліну.

У 1903 р. організація змінила свою назву на Американську асоціацію фізкультурної освіти. Комітет жіночої атлетики сформовано в 1917 р. Він започаткував цим одну із найбільш лобістських груп у межах асоціації. У 1937 р. асоціація стала відділом НОА, коли злилась із Відділом шкільного здоров'я та фізкультурної освіти НОА. Підрозділ відпочинку був створений у 1938 р. й повністю охоплював сферу компетенції. Національна асоціація танцю стала офіційною асоціацією ААЗФОРТ у 1974 р., і назву знову було змінено.

Більшість коштів, які має союз, надходять від видачі грантів на спеціальні дослідження, продажу професійних публікацій, членських внесків та невеликої частини, яку отримують від реклами й інших послуг.

Також альянс займається сучасними проблемами здоров'я, а особливо способами та методами, за допомогою яких учителі можуть ефективніше здійснювати вплив на такі негативні явища суспільства, як нещасні випадки, куріння, алкогольна й наркотична залежність, дієти та надмірна вага, а також хвороби, які передаються статевим шляхом. ААЗФОРТ спонукає учителів, батьків до відповідальності за виховання дітей і молоді в контексті загроз куріння, алкоголізму, наркотичної залежності, переїдання й інших нездорових видів діяльності.

ААЗФОРТ особливо зацікавлений у пропаганді хорошої фізичної форми та освіченості про здоров'я в початкових, середніх і вищих навчальних закладах Америки. Альянс підтримує намагання підвищити заробітні плати викладачів та спроби збільшити частину бюджетних коштів, спрямованих на потреби шкіл.

ААЗФОРТ також займається такими проблемами як розробка календарного планування із фізичної освіти, особливо в контексті навантаження академічних нормативів. Наступною сферою роботи альянсу є визначення віку, із якого можна прививати дітям суспільні цінності та встановлювати відповідальність навчальних закладів за сексуальну освіту.

Іншим важливим питанням, яким займається ААЗФОРТ, є формування межі, що визначатиме рід занять, які учні зможуть відвідувати в позаурочний час, і визначення ролі спорту в шкільних навчальних планах.

Програми для молодих людей ("Jump Rope for Hearts" та "Hoops for Hearts") є популярними освітніми заходами зі збору коштів, що спонсоруються частково ААЗФОРТ й Американською кардіологічною асоціацією та проводяться в тисячах американських початкових та середніх шкіл. Такі заходи допомагають наповнити фонди для освітніх програм, які спрямовані на доведення до учнів інформації про користь фізичної активності й медичних досліджень, і програм, які допомагають запобігти хворобам серця та інсультам.

Повертаючись до сьогодні, варто зазначити, що членом ААЗФОРТ можуть стати всі, хто професійно залучений у сферу здоров'я, шкільного догляду, освіти безпеки, фізичної освіти, атлетики й танцю. Студенти, які беруть участь у програмах професійної підготовки, також можуть стати членами та отримують права на спеціальні студентські розцінки. Інші люди, зацікавлені в підтримці діяльності союзу, можуть стати асоційованими членами.

Висновки й перспективи подальших досліджень. Основними напрямками діяльності громадських установ фізкультурно-спортивної спрямованості в США, зокрема Американського альянсу охорони здоров'я, фізкультурної освіти, відпочинку та танців, є покращення державної освіти й сприяння обміну інформацією, ідеями та досвідом між політиками й освітянами; охорона здоров'я всіх американців і надання гуманітарних послуг, популяризація фізкультурно-спортивних ідей та здорового способу життя серед молоді й дорослого населення, контроль за діяльністю фізкультурно-спортивних та оздоровчих установ.

Список використаної літератури

1. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про фізичну культуру і спорт" та інших законодавчих актів України від 1 січня 2011 р. / Верховна Рада України. – 63 с.
2. Мединський С. В. Громадська спрямованість та наукова діяльність Американського альянсу здоров'я, фізкультурної освіти, рекреації та танцю / С. В. Мединський. // Актуальні проблеми розвитку фізичного

- виховання та спорту у навчальних закладах України : зб. наук. праць VIII Всеукр. наук-практ. конф. – Чернівці : [б. в.], 2012. – С. 214–219.
3. Мединський С. В. Ретроспективний аналіз діяльності Національної академії з кінезіології в США / С. В. Мединський // Науковий вісник ЧНУ. Вип. 547. Педагогіка та психологія. – Чернівці : ЧНУ, 2011. – С. 107–111.
 4. American Alliance for Health, Physical Education, Recreation and Dance [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://www.answers.com/topic/american-alliance-for-health-physical-education-recreation-and-dance>
 5. What Does AANPERD Do? [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <http://www.aahperd.org/whatwedo/>

Анотації

У статті досліджено актуальне питання впливу громадських організацій розвинених країн (на прикладі Американського альянсу здоров'я, фізкультурної освіти, рекреації і танців у США) та проблеми впровадження передового досвіду в практику організації контролю за наданням фізкультурно-спортивних та оздоровчих послуг населенню України. Проведене дослідження засвідчило наявність у США великої кількості громадських організацій, які надають фізкультурно-спортивні послуги та контролюють їх якість, поширюють ідеї здорового способу життя в суспільстві, особливо серед молоді, упроваджують передові практичні програми у практику оздоровлення населення.

Ключові слова: громадська організація, фізкультурно-спортивні послуги, здоровий спосіб життя.

Сергей Мединский. Деятельность Американского альянса здравоохранения, физкультурного образования, отдыха и танцев сквозь призму времени. В статье исследуется актуальный вопрос влияния общественных организаций развитых стран (на примере Американского альянса здоровья, физкультурного образования, рекреации и танцев в США) и проблемы внедрения передового опыта в практику организации контроля за предоставлением физкультурно-спортивных и оздоровительных услуг населению Украины. Проведенное исследование показало наличие в США большого количества общественных организаций, которые оказывают физкультурно-спортивные услуги и контролируют их качество, распространяют идеи здорового образа жизни в обществе, особенно среди молодежи, внедряют передовые практические программы в практику оздоровления населения.

Ключевые слова: общественная организация, физкультурно-спортивные услуги, здоровый образ жизни.

Sergiy Medynskiy. Activity of the American Alliance of Health, Physical Education, Recreation and Dance Through the Prism of Time. The article examines impact of public organizations in developed countries (for example, American alliance of health, physical education, recreation and dance USA) and problems of excellence in practice of control over physical culture and sport and recreation services to population of Ukraine. The research showed presence in the U.S. a large number of public organizations that provide sports services and control their quality, spread the idea of a healthy lifestyle in society, especially among young people.

Key words: public organization, sports services, healthy lifestyle.

УДК 796.011.1

Олександр Онопрієнко

Ольга Онопрієнко

Система патріотичного виховання на засадах української етнопедагогіки

Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького (м. Черкаси)

Постановка наукової проблеми та її значення. Необхідність упровадження засобів української етнопедагогіки у виховний процес викликана низкою об'єктивних причин. По-перше, Україні потрібні національно свідомі громадяни, патріоти, захисники своєї Вітчизни, які б відчували власну причетність до своєї землі, до свого народу, держави. По-друге, розповсюдженням національного нігілізму, антипатріотизму, які є наслідком багатовікового поневолення українського народу. По-третє, сучасний етап розвитку суспільства гостро ставить питання про громадянський мир та національну злагоду. Перед педагогами й учителями як державним інститутом стоїть завдання виховання свідо-